

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Pe pošti prejemam veljá: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemam veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in veljá tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 244.

V Ljubljani, v ponedeljek 26. oktobra 1885.

Letnik XIII.

Državni zbor.

Z Dunaja, 24. oktobra.

Konec adresne obravnave.

Ob polu štirih popoldne je predsednik dr. Smolka sklenil včerajšnje sejo, v kateri je pred sklepom še poslanec Fuss, profesor na mestni gimnaziji Dunajski v Leopoldovem predmestju, strastno napadal vlado in zlasti naučnega ministra. Vlada, je rekel, ni spravljiva, ker Nemce zaničuje; pa to jih ne briga dosti, in kakor je kralj Leonida v Termopilah s svojimi 300 zvestimi spremljevalci branil domovino pred sovražniki, ravno tako bodo Nemci branili svojo narodnost. Fuss je privrženec Knotzove stranke in je skušal včeraj s silovitim glasom prekositi še svojega mojstra. Ko je še govoril baron Pirquet, bila je adresa v drugem branji dovršena.

Prihodnjo sejo je predsednik napovedal za zvečer ob sedmih. Sprejete so bile v tretjem branji v podnevni seji sklenjene postave in adresa, potem pa se je pričela obravnava o začasni odpravi porotnih sodnij v okraju Dunajskem, Korneuburškem in Dunajsko-novomeškem. Levičarji so se protivili tej postavi, in Kopp, Weeber pa Jaques so skušali dokazati, da je ta postava nepotrebna, in da ne bi bilo treba tako stroge omejitve. Dobro so jih pa zavračali, dr. Zucker Lienbacher, minister Pražak in poročevalec Zatorski. Ker je dr. Zucker židovskega rodú, je dal njegov govor Schönererju priliko zbornici naznaniti, da on in njegovi tovariši, protisemiti, si bodo zapomnili in o svojem času porabili to, da je žid in sicer še z veliko drznostjo zagovarjal izjemne postave. Tudi Dunajski demokrat, krojač Kreuzig in in pa nemško-česki kričač Strache je bil spregovoril o tej priliki in vladi očital, da sodniki niso neodvisni, kar se je pokazalo takrat, ko so bili njega brez vzroka prijeli in skoz štiri mesce zaprli, češ, da se je pregrešil z veleizdajo; cesar takrat ni pomilostil njega, ker ni bil nič pregrešil, ampak sodnika, ki je tako napačno ravnal. Postava bila je potem sprejeta po predlogu vladinem brez premembe.

Dasi je bilo že jako pozno in je ura že šla na polnoč, se je vendar pričela še obravnava o zadnji točki, ki je stala na dnevnem redu, namreč o iz-

datkih za severno zahodno železnico. Česki poslanec Adamek se je pri tej priliki pritoževal, kako malo se železnična vodstva ozirajo na slovansko prebivalstvo, in je zbudil veliko nevoljo ne samo na levi, kjer so mu odgovarjali Menger, Weitlof in Kronawetter, ampak tudi na desni, ki je komaj čakala, da bi bila seja končana. O polunoči je bila stvar dovršena in so se razšli poslanci iskat večerje ali — zajutрка?

Zadnja seja bila je danes ob desetih; Greuter, ki je bil zaradi bolehnosti ostal doma, prišel je še le danes v zbornico ter storil obljubo, potem pa ste bili v tretjem branji sprejeti včeraj sklenjeni postavi o porotnih sodnijah in o severno-zahodni železnici. Z naznanilom, da bode prihodnjo sejo gg. poslanca naznanil pismeno, se je g. predsednik poslovil od njih in vsem vošil srečno novo leto s pristavkom, naj se drug družega odvežejo od navadnih noveletnih vošil. Poslanci odidejo eni že danes, eni pa v ponedeljek domu.

Baron Gödel je včeraj naznanil grofu Hohenwartu, da izstopi iz njegovega kluba; ostal bode samec. Gödel je bil neki nevoljen, ker so tovariši grajali njegovo glasovanje pri adresi, in se je to omenjalo tudi v posameznih listih. Sicer pa je bil baron Gödel samo po imenu ud omenjenega kluba in se je redko kdaj vdeleževal njegovih sej.

Delegacije bodo svoje delo menda dovršile do 12. novembra, 15. novembra pa se že snidejo nekateri deželni zbori, česki pa se prične menda 23. novembra.

Gosposka zbornica imela bo v ponedeljek še eno sejo, da reši v treh dneh od zbornice poslancev sklenjene postave, potem pa se bo zborovanje izrečno odložilo.

Govor poslanca Riegerja

v 8. seji državnega zbora 17. oktobra 1885.

(Konec.)

V najnovejšem času se mnogo govori, da naravni položaj države že sam po sebi zahteva, da se Nemcem v državi vrhovno gospodarstvo pripozna. Vrhovno gospodarstvo in vodstvo v kaki družbi iz-

roča se vedno najzmožnejemu in tistemu, ki ima potrebne lastnosti, da se bo na potrebe drugih pravično oziral. Kedar bodo Nemci take lastnosti imeli, tedaj pripadlo jim bo gospodarstvo v tem parlamentu samo od sebe, nihče se jim ne bo protivil in se jim tudi ne bo vstani. Saj je pa tudi v resnici tako, da imajo med nami tukaj na desni nemški možje jako velik vpliv pri naših sklepih, če tudi jim kaj takega ni nihče obljubil. Kaj takega pride samo od sebe, s postavo se pa ne dá določiti, ker bi bilo protinaravno. Narava sama po sebi je namreč taka, da so veleumni v njej različno razdeljeni. So enkrat tukaj, drugokrat ondi v večji meri in jedna narodnost stopi danes na zenit, jutri že umakne se ondi drugi. Naravi se mora pustiti njen tek; kdor bi pa eni narodnosti hotel postavno pripisati vse pravice za večne čase, da bi le tista narodnost vedno na krmilu bila, bi tega ne mogel izvršiti, ter bi ob enem druge narodnosti razžalil. (Dobro! na desni.) In vendar to vaši programi zahtevajo, zahteva vaša adresa. Če v resnici mislite, da ste Nemci bolj zmožni, izobraženi, zreli in bolj obrtniški, pokazati se mora vaša moč sama od sebe ob vsaki priložnosti, ter jej v tem oziru ni treba nikake postavne podpore.

To se mi ravno tako zdí, kakor če bi se kdo pobahal: Na daleč okoli sem jaz najboljši šahovec — to se ne dá vtajiti — za to pa zahtevam: da se mi to s pismom potrdi, ob enem si pa pridržim pravico, da se mi še pri vsaki igri dá za nekaj figur prednosti. (Dobro! in veselost na desni.) Ali si morete res kaj takega misliti.

Prav tako je z jeziki. Tudi jeziki in književnost zaostalih narodov se razvijajo in so vstani napolniti prostor, katerega poprej še niso mogli, ker so ga Nemci zasedenega imeli vsled vgodnih jim silnih razmer. Kedar pa te silne razmere prenehajo, si pač Nemec nikakor ne more smatrati za razžaljenega, če se mu mi lepo zahvalimo za njegovo pomoč. Popolnoma nedopustljivo je toraj, da bi se Nemcem v Avstriji sedaj postavno pripoznalo vrhovno gospodarstvo in kolikorkrat se bode s tem vprašanjem v tej smeri prikazali v državnem zboru, tolikrat postavile se vam bodo nasproti druge narodnosti, kakor so tukaj: Lahi, Rumuni, Slovenci, ker bodo čutili

LISTEK.

Zadnji samotar.

Izviran zgodovinski roman.

(Spisal Podvigenjski.)

(Dalje.)

Vekoslav se je danes zgodaj odpravil z Vignja proti Štanjelu. Imel je namreč navado pohajati najrajsi sam, posebno pa ob nedeljah, ko ga niso domača opravila in skrbi doma vstavljale; tudi se mu je zdelo, da o praznikih in nedeljah počiva narava v miru, in ta mir občutil je nekako sam, toraj se je prav rad oddaljil od družbe ven pod prsto nebo in tu počasi korakal po samotnih krajih, od časa do časa je postal ves zamišljen. Tudi ta pot ni šel po občinski cesti v Štanjel, ampak pod Vignjem zavil jo je na desno po kolovozu na hrib, kjer stoji cerkvice sv. Gregorja, okoli nje pokopališče z ozidjem. Skoraj vsako nedeljo je sem gor zahajal Vekoslav. In kako bi ne? Saj pokopališče

s cerkvico vzbujalo je v njem spomine žalostne, a vendar tako drage. Še zdaj vidi se v zidu cerkvice vzdana kamnita glava; ali kakor pravijo, okamnela. V predavnem času so bili namreč Turki vdarili čez Vigenj proti Štanjelu. Na sv. Gregorji vtaboril se je turški paša, spal v cerkvici, a konji njegovi so z nad samega altarja oves zobali. Ko so kristjani to zvedeli, prisegli so paši maščevanje. In glejte, priprosta kmetska deklica osrčila se je, došla po noči skozi turške straže v cerkev in spečemu paši glavo odsekala. Drugo jutro Turki, videvši pašo ubitega, pobegnejo. A kristjani nataknejo odsekano glavo na zid, in glej čudo, drugi dan bila je okamnela, oni pa so jo vložili v zid, kjer stoji še danes v večen spomin. In kolikokrat so naši očetje za onim zidom, ki še obdaja pokopališče, v bran se stavili oblegajočemu Turčinu, so zaprli starce in žene in otroke v cerkev, kjer so za njihovim hrbtom milo molili za srečen izid bitve. Ali glej, sovražna sila je naraščala, drug za drugim se umakne iz-za zida, vedno redkejša prihaja junakov vrsta, dokler eden sovražnikov na nezasedenem kraju zidú ne

predere, za njim vdere se brezštevilna druhal, toraj kar jih je še junakov, drug za drugim pade, porinivši še umirajoč meč v prsi vragove z zadnjim vzdihom: Jezus! Marija! In čez njihova trupla lomasti Turek v cerkev, na desno in levo moreč s krvavim mečem starce in otroke, mlade žene pa in deve tirajoč s pred altarja, da jih bo poslal v Štambul — žrtev živinski strasti. Nič, nič ne ostane, kakor goli zidovi, katerih ne more končati poželjivi ogenj. In tu so pokopana njihova trupla, pri sv. Gregorji! O sveta zemlja, ki si namočena s krvjo očetov za vero in dom hrabro padlih! Blaga kri, sveto seme, kdaj boš poglalo kali, kdaj obro-dilo vrednega sadú! O nebo olajšaj jim zemljico, da mirno spé, da se v nebeškem svitu zbudé na sodni dan. Take in enake misli so navdajale Vekoslava pri sv. Gregorji in seveda ni zapustil tega zgodovinskega kraja, da ne bi bil prej pokleknil na staro grobovje in pomolil za ranjeih duše. Tako tudi na roženkransko nedeljo.

(Dalje prih.)

krivico, katero jim hočete storiti. (Dobro! dobro! na desni.) In vendar zahteva manjšina, da bi se kaj takega proglasilo za program vlade, kakoršne si želé in bi jo podpirali. Vprašam vas, ali bi se taki vladi ne vprle vse druge narodnosti kar od kraja?

Prepričan sem, da govorim iz sreca svojemu narodu, zgodovinskemu narodu, ki je če tudi ne velik, imel vendar jako pomembno vlogo v zgodovini. Izvršujočega svojo nalogo, so ga skoraj da vničili.

Saj je vam znano pustošenje, gospôda moja, katero je naš narod zadelo. Tri četrti vsega premoženja so nam pobrali; 60.000 plemenitaških družin zapodili so iz dežele in narod sam, broječ 4.000.000 duš, skrcili so na 800.000

Vendar pa je naš narod vse to junaško prenesel. Od male svotice narastel se je zopet na 6.000.000 duš, krepkih in razumnih, ki so vrlo nadarjene in imajo krasno literaturo in umetnost.

Tak narod, gospôda moja, tako pod nič devati, kakor se je zgodilo in se še godí, je v resnici neumno!

Tako imenitnemu življu, ki se ne dá zatreti in se hoče za svoje pravice postaviti, se ne dá odrehati pomen in pravica v državnem življenju. Poskusite in približajte se z vašim programom českemu narodu, da naj ga vam podpiše, po katerem bi samega sebe ponižal za podrejen narod, videli bode, kako se vam bode uprl do poslednjega možá in branil do skrajne sile takega usilstva. (Dobro! na desni.)

Mnogo se je te dni govorilo o nemški državni ideji v Avstriji. To frazo, — kajti prav sama fraza je — so na drugi strani v državnem zboru po vrednosti ocenili.

Kaj pa je avstrijska državna misel? S tem hočete reči: da je Avstrija nemška država in da hoče to tudi še dalje ostati v vsem svojem življenju. Gospôda moja, ali je pa to tudi zgodovinsko resnično?

Kedaj pa je ta država nastala, ali jo je mar nemška državna ideja v življenje sklicala? Gospod poslanec, ki je danes govoril, trdil je, da se je ta država z nemško krvijo ohrabrila. (Veselost na desni.) Jako otročjega poslušalstva trebalo bi, ki bi to vrjelo. (Veselost na desni.) Saj je znano, da se ima Avstrija za svoj pričetek največ turški sili zahvaliti. Grozno nevarnost, ki nam je po Turkih vsem žugala, spoznali so na Českem in v Avstriji in vse te dežele združile so se okoli Habsburške dinastije. Takoj nato pristopili so Ogri dobro uvažujoč okoliščine, da jim je take zveze potreba. Edino le temu slučaju, medsobojne podpore proti skupnemu sovražniku, zahvaliti se ima pričetek avstrijske države. Nemškega značaja država ni nikdar imela in če danes govorite o nemški državni ideji v Avstriji, prosim, pojasnite mi, kaj mislite pod imenom „avstrijska država“? Ali si predočujete pod njim celo državo, tudi kraljevino Ogersko z njenimi pokrajinami?

Ali je to tudi v dozdevni avstrijski državni ideji? Madjari bi se takim nazorom vrlo vprli. Toraj ni splošne avstrijske državne ideje. Ali imamo morda cislajtansko državno idejo. To vam je državna ideja, ki se razteza od Spuža in Budove v Dalmaciji v jako širokem pasu preko Bregence do Radovic v Bukovini. Ali je vaša državna ideja le za to skupino veljavna? Vidite toraj, da tukaj ni resnobe. Državna ideja, kakor si jo jaz mislim, ni družega nego namen države, ona je njeno poslanstvo v zgodovini.

Kakšno višjo nalogo pa naj dovrši država? Tukaj si lahko nekaj prav pametnega mislim, in si tudi! Prepričan sem, da je med Nemčijo in ruskim velikanom cela vrsta narodov in narodčev, ki čutijo potrebo združenja v mogočno celoto, v kateri branijo sebe in svojo narodnost vzajemno proti napadom, ki bi od druge strani prišli. (Dobro! dobro! na desni.) Te narodnosti nikdar ne morejo pozabiti, da je glavna ideja našega časa ravno narodnostna ideja, in ona je tista, ki dela države! Saj smo na lastne oči videli, kako da so se narodnosti, ki so stoletja ločene in in raztresene živele, pod mogočnim vplivom te ideje zjedini v eno jedoto. Kdo bode toraj tajil, da ta ideja ni v resnici mogočna? In, gospôda moja, s to idejo računati mora tudi Avstrija, in vedeti mora, kako da bo ž njo postopala. Povem vam, da, če bi se Avstrija drznila po robu postaviti se tej ideji, če bi se drznila pobijati jo, ji

bode podlegla, se bo raztrgala in naposled razbila na kosce! (Res je tako! na desni.)

To je ravno, kar bi moralo ravnateljem avstrijske osode jasno biti. Avstrija se mora s to idejo sprijazniti in zjediniti, potem bo imela v nji mogočnega zaveznika. Ta ideja, to je varstvo vseh narodnostij, ki so pod našim cesarjem združene, mora jo poveljati in mogočno storiti; ta ideja mora narodnosti na-se potegniti in si njihovo zaupanje pridobiti. To bode tisti ugodni veter, s čegar pomočjo bo ponosna fregata Avstrija dalje jadrjala v sijajno bodočnost. (Živahna pohvala in plosk na desni.)

To je prava državna misel avstrijska! In ta ideja omenjena je bila že v prejšnjem prestolnem govoru, da hoče namreč Avstrija čuvati nad vsemi pod svojim žezlom združenimi narodi, ki naj se drug na drugega naslanjajo v medsobojnem spoštovanju in medsobojnem varstvu pravic. (Dobro! dobro! na desni.)

To, gospôda moja, je ideja, ki je bila v prejšnjem prestolnem govoru izgovorjena in ktere odmev se tudi v letošnjem nahaja. V tem smislu, gospôda moja, v smislu ljudoljubja, prave svobode in v duhu pravičnosti vsem narodnostim enake, odgovarja naša adresa na besede najvišjega prestolnega govora. Kdor je tega duha, glasuje naj za adresno! (Živahna, vstrajna pohvala in plosk, ki sta se večkrat ponovila — na desni. — Govorniku mnogi čestitajo.

Politični pregled.

V Ljubljani, 26. oktobra.

Notranje dežele.

Trst in Poznanjsko bode naj naslov temu odstavku. Daleč sta sicer jeden od drugega, toda kaj ta daljava v današnjem času, ko imamo elektriko, s pomočjo ktere se v malo trenutkih lahko pot okoli svetá izvrši. Tudi politika ima to lastnost, da mnogokrat združi vsaj premišljevanje, če že ne drugač, jako oddaljena mesta, bodisi v sličnosti ali pa v nasprotju, katero se opazovalčemu očesu med njima pokaže. Poslednje je, s katerim se hočemo v kratkem pečati, preden obrnemo pozornost na drug del svetá. Znamenito zdi se nam nasprotje, ki se je pokazalo v političnem življenju Tržaškem in v onem na Poznanjskem. Ondi pruska vlada dan na dan izganja mirne državljane iz svoje nove domovine ne brigajoč se za to, da ji ni nihče od vseh tisoč in tisoč najmanjše sitnosti napravljaj v političnem življenju, ampak izganja jih edino le iz tega vzroka, ker so nesrečniki Slovani in katoliki. Kot prvi so vladi nepristopni za ponemčevanje ondašnjih pokrajin, ki so poslednji ostanki slovanskega rodu v onih krajih; kot drugi, kot katoliki namreč, pa trn v peti in huda zapreka, da ne morejo Poznanjske poluteraniti. Ker pa Prusija jedno kakor drugo izvršiti želi, jela si je zapreke s poti spravljati z izganjanjem sicer najboljših in jako vestnih državljanov, ki nimajo druge krivice na sebi, kakor da so katoliki in Slovani. Tako na pruskem Poznanjskem! Kako pa v Trstu? Ravno narobe. Ondi se je naselila tuja druhal, ki noč in dan na to dela, kako bi Avstriji tla spodkopala, kako bi laški element v Trstu vtrdila in sočutje do nerešene Italije poveljčala. Z denarjem, ki si ga je v Avstriji pridobila podpira laške, Avstriji sovražne liste, podkupa Avstriji sovražne ljudi, da napadajo domačine, ki so na glasu, da so dobri državljani, s petardami! In Avstrija, kaj pa ona? Roke križem drži in mirno gleda krtovo delovanje. Prusija mirne ljudi izganja samo zato, ker so ji napotje k dosegu malo hvalevrednega namena, Avstrija pa niti veleizdajcem ne stopa na prste, zakaj ne, to pa večni Bog vé! Saj vendar prijateljstvo med nami in laškim kraljem ni tako močno, da bi se temu na ljubo ne upala irredentovskega bika v Trstu za roge prijeti. Mi si o tem groznem kontrastu ne moremo družega misliti, kakor da slavna vlada ni podučena, kaj da se v Trstu po laških krogih godí, sicer bi vendar ne smela tako prizanesljivo postopati. Naj slavna vlada le samo enkrat v Trstu tako prične pometati edino le na podlagi pravice, kakor je jela nemška vlada na Poznanjskem po krivici in v Trstu bo takoj zopet zdrava spa.

Stajarski poslanec Reicher napadal je v državnem zboru **stajarsko duhovščino** in sekovskega škofa zaradi politične njihove zavednosti. Kaj da je mož s tem nameraval, je preočitno; hotel je namreč ljudstvo zoper duhovščino nadražiti, zato je pa kričal skozi okno. Trdil je najprej, da se je s pastirskim listom Sekovskega škofa Zwergerja krivica godila veri, katero je škof porabil za politične namene s tem, da mu je obljubil za krščanske volitve nebesa, za protikrščanske pekel. Vsled tega je za vero na Stajarskem nastala velika nevarnost, ker je škof podložno mu duhovščino zarotil, da naj ves svoj vpliv pri nevednem narodu za to porabi,

da pri volitvah proderó možje s katoliškimi načeli. Duhovščini se je s tem tudi krivica godila, ker jo je škof zarotil pri dolžni mu pokorščini ter ga je toraj ta le prisiljeno ubogala. Na ta način porabila se je ob poslednjih volitvah vera za politične namene, to pa ni družega kakor zloraba cerkvene oblasti, ktera se na najvišem mestu, v Rimu namreč, pričela in pri najposlednjem kapelanu med hribi nehala. Reicher namreč trdi, da je škof Zwerger tisti svoj pastirski list spisal na papeževo povelje in ga je za to iz Rima datiral. V resnici je pa stvar nekoliko drugačna. Škof Zwerger je bil ravno tedaj v Rimu in ga je doma štajarsk vpliven duhovnik, če se ne motimo Msgr. Karlon, opozoril pismeno, da drugi škofje izdajajo pastirske liste, da bi vernike opozorili na njihove dolžnosti ob bližajočih se volitvah. Škofu zdel se je nasvet primeren in ga je izvršil. Pa tudi, če bi bil res sam sv. oče ukazal izdati pastirski list, bi to še ne bilo prav nič napačnega, da o zlorabi cerkvene oblasti niti ne govorimo ne! Ali mu ni dana vsa oblast; na podlagi ktere je prisiljen skrbeti za časni in večni blagor Kristusove čede, ktera mu je izročena! Da se je duhovščina v volitve mešala s primernim podukom „nevednega naroda“ (izraz Reicherjev), s tem je storila in spolnila le svojo državljansko dolžnost, ker je prepričana, da, če bi nemško-liberalci na krmilu ostali, bi to ne bilo dobro niti za vero, ne za državo in ne za cesarja. V Avstriji je namreč vse to troje tako tesno med seboj zvezano, da si obstanka družih dveh niti misliti ne moremo, kakor hitro bi se jeden od vseh razrušil.

Delegaciji storili ste svoj prvi korak, da ste se poklonili v soboto presvitlemu cesarju, kakor smo rekli ob 12. uri ogerska pod načelništvom kardinala Haynald, ob 1. uri popoldne pa avstrijska pod načelništvom grofa Falkenhayna. Kardinal Haynald obljubil je v svojem nagovoru cesarju, da bode ogerska delegacija vse dovolila, kar država za svojo varnost potrebuje, ob enem se bo pa ozirala na potrebe, ki jih imajo prebivalci avstro-ogerske z inostransko konkurenco. Tudi tukaj ima delegacija lepo polje pred seboj, da prebivalce lahko obvaruje pred velikimi in žulečimi davki. Predsednik avstrijske delegacije, grof Franc Falkenhayn, spravil se je pa na nekoliko bolj živahnega Pegaza. Delegacija je čez mero srečna, rekel je predsednik, da se smé presvitlemu cesarju pokloniti. Marljivo in resnobo poprijela se bode predlogov, ki jo čakajo; kajti podlaga so trdnosti in varnosti države na zunaj in na znotraj. Le če bo država na zunaj tako močna, da se bodo naši sosedje z občudovanjem in zavirljivostjo na nas ozirali, le takrat smemo biti preverjeni, da se bode naš položaj tudi znotraj na našo in državne korist razvijal in le takrat bode posamičen državljan tudi kos davkom, ki se mu nalagajo. Presviti cesar odgovoril je na te nagovore, kakor je našim čitateljem deloma že iz sobotnega telegrama znano, da so naše razmere z inostranstvom prijazne, kolikor se le dá. Pohod ruskega cara in carice v Kromerizi je povod, da prijaznih razmer med državami še ne bo tako hitro konec med tremi mogočnimi sosednimi državami, kar je silno pomembno za ohranjenje evropskega miru. Vse ostale evropske velesile pridadevajo se z nami, da se ohranijo pravne razmere vtrjene po pogodbah, kar je prava in trdna podlaga miru in reda. In ravno jednostno postopanje v tem oziru porok je ohranjenju miru. Da se bodo državne pogodbe spolnovale in da se bodo pravice in dolžnosti iz njih izvirajoče čvale, nadjale so se velesile pri sklepanju taistih in so ravno zaradi tega tudi zapale balkanskim narodom, odločivši jim pogoje državne samostalnosti. Da se mir ohrani in pa koristi Moje države ne omajó, za to skrbela bo tudi nadalje Moja vlada pred vsem drugim. Kulturne in narodno-gospodarske razmere v Bosni in Hercegovini se od dne do dne zboljšujejo, kajti tudi letos bode mogoče upravne stroške iz deželnih dohodkov poravnati. Kredit, ki se bode za vojake po zasedenih deželah nastavljen bodoče leto potreboval, se je zopet za zdatno svoto zmanjšal.

Vnanje države.

Jako slaba godí se **Francozom** v Tonkinu. Nezdravo podnebje jelo je pobirati francoske vojake grozovitno. Vsak mesec pomrje jih več nego 1000 in je pač očitno, da jih kmalo ne bo nič več ondi, če jim ne pošljejo novih moči, česar se pa pri sedanji nevolji naroda zaradi slabe republikanske politike pač ni nadjati. Poleg tega razglasile so se pa v najnovejšem času tudi jako žalostne novice iz Madagaskara kjer so bili zopet tepeni. Admiral Miot naskočiti dal je v Farafatri Hovaške vrtdbine, pa jo je neki silno skupil. Hitro morali so ubežati proti morju če niso hotli od Hovarov zajeti biti. V najnovejšem času Francoze grozna smola povsod zalezuje, kamor se obrnejo. Doma needini, v inostranstvu po naselbinah skoraj vedno tepeni, ne bo drugače, kot da se bo morala državi druga oblika dati. Povoda vsaj jim ne bo manjkalo za to. Hovaške zgube zakrivala je sedanja vlada toliko časa na vso moč, da so se volitve končale; kajti slutila je, da bi se ji slabo godilo, če bi jih ravno tedaj objavila.

Srbi so svoje čete proti Widdinu pomnožili. To je edina novica iz **Balkana**, ki ima vsaj nekoliko mičnosti na sebi, vse drugo je pri starem ostalo. V Carigradu pripravljajo se na novo konferenco, ktere

se bodo vse evropske velesile vdeležile. Težko bode vsem vstreči, ker želje in zahteve so toliko različne. Aleksander Battenberg ne zahteva ničesar, kakor že izvršeno združenje Bolgarov. Srbski Milan bi rad nekaj zemlje, ker dom je pretesen za veličastno ime „kraljestva“. Grški Jurij želi tudi nekaj zemlje, pa še nekaj gotovine vrh tega za velike stroške, ki jih oboroženje tirja. — Evropa se trdno drži Berolinske pogodbe. Posebno si pa Rusi prizadevajo, Evropo prepričati, da za Balkan ni druge rešitve kakor natančna izvršitev Berolinske pogodbe; to pa menda zato, da bi Bolgare zopet bolj na-se navezali. Angleži se ne morejo sprijazniti z mislijo, da bi se Bolgarsko združenje zopet ovrгло, ker se bojé, da bi se pozneje Rusi ne ugnjezdili v Bulgariji. Pritrdjujejo jim Francozje in Lahi. Tudi Avstrija je na strani Rusov, pa tudi ob enem Srbov, ker njena sedanja politika tako zahteva. Kako se bodo toraj konference pri tako različnih željah k zadovoljnosti vseh končale, bode prihodnji čas učil.

Tebav imenuje se sedanji vladar *birman-skega kraljestva* v zadnji Indiji, kamor so Angleži nedavno 8000 mož napovedali, če se kralj ne bo bolj briga za to, kar so mu Angleži ukazali, kakor se je do sedaj. Kralj Tejav je med ljudmi nekaj tacega, kar je mačka med mišmi. Silno je krvoločen in grozovit. Svoje sorodnike je kar od kraja poklati dal in med podložniki pa kri prelival, kolikor so mu poljubi. V najnovejšem času pričel je neke spletke s sosednjimi Francozi v Tonkinu in pa nad angleškim blagom se je pregrešil, ker je angleškemu parobrodskemu društvu na reki Iravadi kar ves parnik z blagom vred zapleniti dal. Angleži so že v začetku tega stoletja birmansko primorje sebi prilastili; kar je tedaj še ostalo in to je še jako veliko svetá, ki 357.000 štirijaskih kilometrov meri in ima blizo 3 milijone prebivalcev, si ga bodo sedaj, tirana bodo pa po svetu pognali, če se jim zavoljo nevarnosti ne bo umestneje zdelo, zapreti ga. S tem korakom prišli bodo Angleži v ožjo dotiko s Kitajci, katerih obširno državo bodo s časoma evropski trgovini odprli in pristopno storili. Čim bolj propada na iztočni strani zadnje Indije Francoska s svojo naselbinsko politiko, tem bolj odpira se Angležem nov svet na zapadni strani zadnje Indije. Nove izdaje atlantov prinesle bodo anglo-britansko kraljestvo na iztok za lep kos zemlje povečano ob kitajski soseščini.

Izvirni dopisi.

Iz Ljubljane, 24. okt. (Občni zbor Cecilijanskega društva.) Dolgo čakate, kaj ne, gosp. vrednik, kakega poročila o zadnjem obnem zboru Cecilijanskega društva, od ktereга „mnogih“ Vaših dopisnikov. Brž ko ne jih celó „preveč“ imate, da ste v zadregi, kteremu bi dali prednost. Vendar Vas prosim, da vsaj eno poročilo daste natisniti, bodisi to-le moje, ali ktero drugo, katerih imate poln koš. Cecilijansko društvo je tolike pomembne, da bi se ga tudi „Slovenec“ smel večkrat spomniti in zadnji občni zbor društva tolikanj zanimljiv in podučljiv, da poročilo o njem zasluži glasiti se daleč po naših pokrajinah.

Prišel se je zbor 22. t. m. ob 10. uri v stolnici s slovesno sv. mašo, ktero je služil mil. g. prošt dr. Anton Jarc. Med sv. opravilom je pel mešani zbor stolne cerkve pod spretnim vodstvom stolnega kapelnika g. A. Foerterja v „Vabilu“ napovedane cerkvene skladbe.

Po končanem svetem opravilu se je zbralo 58 društvenih udov duhovskega in učiteljskega stanú v veliki dvorani knezoškofijske palače, ktero so bili premil. g. vladika, ki so tudi sami prišli k zborovanju, v ta namen prepustiti blagovolili. Pogrešali smo vzlasti več Ljubljanskih gg. udov, ki bi bili v prvi vrsti poklicani širiti društvene namene; z velikim veseljem pa smo opazili nekaj udov, ki so prihiteli celó iz daljne Goriške.

Društvu predsednik, preč. g. prošt dr. Jarc, pozdravi navzoče Cecilijance, govori o lepem namenu društva, ter pripozná, da se je v devetih letih društvenega obstanka dokaj storilo za povzdigo pravega cerkvenega petja, če tudi si je mlado društvo pri svojem početku obetalu povoljnejših vspehov. Velike ovire je namreč imelo društvo, in tudi dandanes ni brez njih. Veliko je toraj še storiti; zato hoče odbor kakor do sedaj tako tudi v prihodnje z vso vnemo si prizadevati, da stavljeno si nalogo po možnosti vresniči; posluževati se pomočkov, ki ga vodijo k postavljenemu si cilju. V prvi vrsti skuša odbor spolniti svojo nalogo po orgljarski šoli, ki šteje letos 18 učencev in v kateri podučujejo marljivi učitelji, in sicer duhovni svetovalec gg. J. Gnjezdá, o. Angelik Hribar in Foerster v liturgiji, v čitanji in umevanji latinskih tekstov, v koralnem in figuralnem petji, orgljanji itd. Drugi pripomoček, po

kterem širi društvo Cecilijansko idejo, je časopis „Cerkveni Glasbenik“ in slednjič se trudi odbor sam za povzdigo cerkvenega petja s svojim posvetovanjem, s svojimi sklepi in ukrepi. Koncem priporoči predsednik društvo visokemu pokrovitelju premilostljivemu g. knezoškofu.

Društveni tajnik, duh. svetovalec g. Gnjezdá, opiše na to v lepem govoru društveno delovanje; tudi ne zamolči, da je delo težavno, ker manjka vnetosti ter požrtvovalnosti celó v takih krogih, kjer bi bile najprvo iskati. Očita se nam, da hočemo pregnati iz cerkve slovensko petje; a v odgovor naj navedem samo to, da je letos izdala na odborovo prošnjo in skrb družba sv. Mohorja, kot lani prvi, drugi del slovenske „Pesmarice“. Ravno tako priča o naši skrbi za slovensko petje „Cerkveni Glasbenik“ in njegove muzikalne priloge. Le žalibog, da se tako malo podpira gmotno in duševno. Slednjič poprosi tudi on premil. g. knezoškofa, naj po svoji modrosti in vnetosti pripomorejo k dosegu društvenih namenov.

Za g. Gnjezdo poroča društveni blagajnik g. konzistorijalni svetnik Žiga Bohinec o društvenem premoženju zadnjih dveh let. Skupnih dohodkov je imelo društvo l. 1883/84 1284 gld. 79 kr., a stroškov 903 gold. 48 kr., da ostane prebitek 381 gld. 31 kr. Leta 1884/85 bilo je dohodkov 1294 gold. 43 kr. a stroškov 966 gld. 72 kr. ter ostane premoženja društvu 327 gld. 71 kr., od katerih je v hranilnici 210 gold. 62 kr. in gotovine blagajnici 117 gold. 9 kr., kateri račun je društvo odobrilo.

Vodja orgljarske šole, g. Foerster, poroča za tem o delovanji te šole, ktera je dosedaj vzgojila že do 40 dobrih, nekterih prav dobrih organistov, ki delujejo o cecilijanskem duhu po slovenskih škofijah. Letos ima 18 učencev iz treh škofij, Ljubljanske, Goriške in Lavantinske. Želeti je, da se bolj in bolj povzdigne in vzlasti, da se jej preskrbi kmalo več instrumentov, kajti 1 orglje, 1 glasovir in 1 harmonij za toliko učencev ne zadostuje.

S tem je bil naznanjeni spored dokončan.

(Konec prih.)

S Štajarskega, 24. okt. Blagor tebi, častita kranjska duhovščina, ker imaš upanje, to leto še dobiti subvencije. Nam Štajarcem so jo ravno danes pred dvema mesecema (24. avgusta) nakazali in mi je nismo le urno vzdignili, ampak že tudi — potrosili. To odlaganje ima pa še neko posebno, rekel bi solnčno stran. Če kateri obdarovanev poprej umrje, kakor svoje „groše“ vzdigne, ne podedova po njem ne cerkev, ne sorodniki, ampak „Stremayerjev zavod“. Tako ostane tam na dan več. Kdor misli, da je premalo dobil, zná se pritožiti, da naj se mu še subvencija zboljša. Tudi takšni znajo izvanredno dobiti podpore, katerim bi po postavi ne šla, n. pr. deficienti.

Domače novice.

(1000 goldinarjev) dovolil je deželni odbor kranjski Gorenjcem, kterim je povodenj veliko škodo naredila. Slavna c. kr. deželna vlada razglasila je oklic v zbiranje milodarov za imenovane ponesrečence, ktereга bomo objavili jutri.

(Pogreb ranjcega č. g. Resnika), mestnega kaplana, bil je včeraj popoldne zares veličasten ter nov dokaz, kako tudi Ljubljancanje spoštujejo svoje duhovnike. Čeravno je bilo zeló slabo vreme in je neprenehoma deževalo, skazovala je vendar-le silna množica blagemu ranjcemu zadnjo čast. Mil. gosp. prošt s kapiteljno in skoraj vsi drugi Ljubljanski duhovniki pa mnogo gospodov z dežele, obilo gos-póde z mestnim županom, bogoslovci, družba katoliška, Vincencijeva, rokodelska, dijaki Alojznice, mestna deklška šola z učiteljicami, sirote iz Marijanišča, vernega ljudstva skoraj brez števila, spremljevali so rakvo. Pred hišo so ranjcemu jako ginljivo zapeli mestni učitelji. Svetili so mestjani farani. Sprevod je vodil ter umrlega pokopal preč. gosp. dekan in stolni župnik A. Urbaš med obilnim spremstvom. Tudi veliko krasnih vencev je pričalo o velikem spoštovanji, ki ga je blagi mašnik vsestransko vžival. Saj je pa tudi res ranjeci gospod Jožef bil ves goreč za svoj poklic in tako blagega srca, da ga je moral spoštovati, ljubiti, kdor ga je poznal. R. I. P.! — Osmína bode prihodnji četrtek 29. okt. ob 10. uri v cerkvi sv. Jakoba.

(O nagradi učiteljev veronauka.) Med drugimi predlogi v državnem zboru je tudi predlog o nagradi učiteljev veronauka po javnih ljudskih in sred-

njih šolah in po učiteljskih izobraževališčih, glasi se pa tako-le:

Člen I. §§ 3 in 5 postav 20. junija 1872 drž. zak., šte. 86, se razveljavita, ter imata se glasiti tako:

§ 3. Za veronauk na viših razredih več nego trirazredne splošne ljudske ali meščanske šole ima se dajati ali nagrada ali je namestiti posebnega učitelja veronauka.

Ako v krščanskem nauku po § 5 drž. zak. 14. maja 1869 (drž. zak. 62) podučuje svetni učitelj, dati se ima temu nagrada.

Ako se ima v veronauku podučevati zunaj domovanja dotičnega učenika, dati se mu ima voz ali voznina.

§ 5. Stroški, ki se naraščajo za versko podučevanje po §§ 3 in 4, pripadajo dotični šoli, ako niso za to obvezane posamezne osebe ali zadruga.

Deželna šolska oblast določi, koliko imajo dobiti učitelji veronauka po splošnih ljudskih in po meščanskih šolah stalne plače ali nagrade, določi tudi pogoje, pod kterim se jim bode vplačevala potem še voznina, kakor je to zarad drugih prihodkov pri učiteljih.

Člen II. Pričujoča postava zadobi veljavo, ko se izpeljejo druge deželne postav 20. junija 1872 državni zak. 86.)

Le določba odstavka 1., predstoječega § 5, stopi v veljavo precej z dnem, ko se razglasi pričujoča postava, kar se tiče dosihmal sistemizovanih plač in nagrad, isto tako tudi teh, ki se imajo za naprej sistemizovati. (§ 3. postav 20. junija 1872 državni zak. 86.)

Člen III. Minister za uk in bogočastje ima izpeljati to postav 20.

Vlada je že v poslednji seji državnemu zboru predložila nasvet take postav 20. Šolski odsek je tudi rešil to predlogo, pa ni prišla v obravnavo. Vlada je tudi sprejela vse po šolskem odseku nasvetovane spremembe, samo te ne, da imajo vse naredbe tega načrta ostati nespremenjene (in suspenso), dokler se ne izdajo dotične šolske postav 20.

(Pohvalna pisma) in nagrade dobili so zarad požrtvovalnega postopanja in vspešne pomoči ob času povodnji v Logaški dolini od c. kr. brambovskega ministerstva orožniški stražmešter Ferdinand Hoffmann, ter orožnika Kankelj in Juvan, ker so več ljudem življenje rešili.

(Preskušnja učiteljske sposobnosti) delalo je meseca oktobra v Ljubljani sedem gg. učiteljev in 13 gg. učiteljic za ljudske šole, 1 g. učitelj pa za meščanske šole. Razun jednega učitelja in jedne učiteljice prestali so vsi preskušnjo dobro.

(Potovalni učitelj) na Primorskem, gosp. E. Kramar, imenovan je za člana izpraševalne komisije za ljudske in meščanske šole na Goriškem.

(Prvi Sokolov „Jour-fixe“) v čitalničnem steklenem salonu je bil precej dobro obiskan. Odprl ga je starosta g. Valentinčič s primernim pozdravom „Sokolov“ in „Slavčekov“, ki so za petje skrbeli. Omenjal je velikanske smole, ki jo je društvo letos pri izletih imelo zavoljo slabega vremena. Kako nas je pral dež v Loki, kako nam je nagajal v Kozarjih! Edino na Bledu bi bili imeli lepo vreme, če bi ne bila malomarnost prevelika, ktera se je v društvo zajedla in ga bo spodjedla, če se s korenino ne odpravi. Te malomarnosti krivi so društveniki sami, ker se ne brigajo dosti za napovedane izlete in druge društvene zabave. Starosta se nadja, da se bode malomarnost odpravila in da bodo zimske zabave „Sokolove“ nadomestile, kar se poleti ni hotlo posrečiti, da se v društvo staro življenje povrne. Nato oglasi se že krepko izvežbani „Slavec“: „Kje je moj mili dragi dom?“, ktereга je takoj našel, kajti že čez malo časa slavi ga v drugi pesni: „Oj ti moj dom!“, ki ga obdajajo visoke goré in široke planjave ter krasne planine solnčne, po kterih naš rod prebiva, kteremu je s pesnikom „Slavec“ tudi ta večer prosil: „Nebeski čuvaj te vladar!“ Med tem pride „Sokolu“ na uho, da je tukaj ubog Črnogorec, ki se k bratu v Plzenj pelje, pa nima denarja, da bi vsaj do Dunaja prišel. „Sokol“ jel je zbirati zanj milodare in prej nego v četrť ure izročil je potujočemu Jugoslovanu gosp. starosta nabrano svoto 7 gld. 54 kr., kteri se je silno ginjen prav lepo zahvalil za to pripomoč. — Zabavno berilo „Iz tičarjevega življenja“ preskrbel je „Sokolov“ tajnik Bedének, ki je zarad posebne pevske radodarnosti „Slavčeve“ še le proti 11. uri na vrste prišlo.

Prijazni večer, pri katerem se je „Slavec“ posebno odlikoval s svojim milodonečim petjem, ki mu ime popolnoma opravičuje, završil se je s prelepo narodno: „Stoji, stoji Ljubljana“, ktero je vse navzoče pelo, jako prijetno o polunoči.

(130 novakov) odšlo je sinoči k 4. batalijonu 17. peš-polka v Trebinje. Dosluženi vojakov, ki so bili leta 1882 potrjeni pa iz Bosne in Hercegovine še ne bo venkaj.

(Slovenska paralelka) na Celjski gimnaziji je štajarskega poslanca Forregerja tako v srce spekla, da je v soboto, preden so poslaniško zbornico državnega zbora do novega leta zaprli, v eni sapi stavil še interpelacijo, če je res, da se bo Celjski gimnaziji taka krivica zgodila. Odgovora menda na to svojo radovednost ni še dobil, ker telegram o tem družega ne pové, kakor to, da je takoj na to predsednik dr. Smolka poslanecem vošil veselo novo leto, ker se do tedaj ne bodo nič več videli.

(Ljudska knjižnica), ktere sta nedavno 19., sedaj pa 20. snopič po 6 kr. vsak izšla, prinaša daljšo zgodovinsko povest „Beneška svatba“, poslovenil L. G. Podgoričan. Več o njej hočemo spregovoriti, kedar bode dokončana.

(Zagrebsko stolno cerkev) posvetili bodo zopet na zahvaljeno nedeljo na večer spomin silnega potresa, ki jo je bil razrušil.

(Topništvo dobi kožuhe.) Prvi konjiki, ki so kožuhe imeli pri nas, so huzarji. Za temi določili so se lansko leto konjištvu sploh, namesto plaščev. Podobni so suknjam (Waffenröcke), le da imajo kožuhočinast obrobek na okoli, in konjika bolj grejejo, kakor pa plašč in ga tudi tolikanj ne ovirajo v gibčnosti. Take kožuhe dobili bodo sedaj tudi topničarji, ki jih bodo nosili po zimski namesto dosedanjih sukenj; ob gorkejem vremenu se bo lahko obesil čez ramo.

(Za popravo stolne in župne cerkve v Mari-boru) se bode potrebovalo še 30.000 glđ. Privoljeno je pobirati za to doneske po zgornjem in spodnjem Avstrijskem, Štajarskem, Kranjskem in Koroškem.

Razne reči.

— Na Dunaji umrl je mož, ktere ga so vsaj po imenu poznali po celi Avstriji. Generalnega intendant barona Hofmanna obeh dvornih gledališč ni več; umrl je v soboto po dolgi in mučni bolezni. Ledice so se mu zgnobile. Mož je bil dobrega srca in povsod jako priljubljen, kar priča velikansko število odlik, ki si jih je bil v raznih priložnostih v življenju nabral. Imel jih je vseh skupaj 48 in kakor je sam rekel, le dve manj kakor Bismark. Poslednja odlika, ki jo je dobil, bila je zlata tabačnica. Poklonil mu jo je ruski car v Kromerizu. Tabakira je velike vrednosti in ima na pokrovu tablico iz malahita, ki je z briljanti pritrjena. V tej ploščici je vrezana ruska krona, pod njo pa začetne črke ruskega cara in carevne. Car Aleksander mu je sam rekel, da se jako redkokdaj delé tabačnice z obema imeni s carovim namreč in caričinem.

— Človek, ki je streljal na Danskega ministerskega predsednika Estrupa, se imenuje Julij Rasmusen. Rekel je, da je to storil zaradi svobode. Nagovoril je ministra pred hišo in je vstrelil dvakrat nanj. Estrup je zgrabil hudodelea in ga je izročil policiji, a potem je šel k obedu, kamor je bil povabljen.

— Pesmotvori sedanjega papeža Leona XIII. so v latinskem in laškem jeziku doživeli po večkratno izdanje. Visoki pesnik se vzlasti rad peča s pisanjem epigramov, ktere pošilja svojim prijateljem in znancem. Letos je na dan obletnice obropanja mesta Rima časniki „Civiltà cattolica“ objavil dva epigrama, iz katerih se prav zreali sree ljubljene Velepastirja našega. Kdor zná latinski, lahko prebere oba. Taka-le:

I.

Frustrata impiorum spe
Pontificum Romanorum series
non intermittitur.

Occidit: — inelamant — solio dejectus, in ipso
Carcere, in aerumnis occidit ecce Leo
Spes insana: Leo alter adest, qui sacra volentes
Iura dat in populos, imperiumque tenet.

II.

Auspiciatus Ecclesiae triumphus.

Auguror: — apparent flammanitia lumina caelo,
Sidereoque rubens fulget ab axe dies.
Continuo effugiant, subitoque exterita visu
Tartareos repetunt horrida monstra lacus.
Gens inimica Deo portentum invita fateri,
Fletuque admissum visa piare scelus.
Tunc veteres cecidere irae, tunc pugna quievit:
Pectora mox dulci foedere iungit amor;
Quin et prisca reddit pietas neglectaque virtus,
Candida pax, castusque et sine fraude pudor

Illustrat vetus illa Italas Sapientia mentes:
Longius errorum pulsa proterva cohors.
O laeta Ausoniae tellus! o clara triumpho
Et cultu et patria religione potens.

Telegrami.

Celovec, 25. okt. Podružnica sv. Cirila in Metoda ustanovljena. Navdušenje veliko.

Niš, 26. okt. Bolgarska novica, da bi bile srbske čete vže državno mejo prekoračile, je popolnoma izmišljena.

Sofija, 26. okt. Da bi bili Srbi v Bolgarijo vdarili, ni resnično. Srbske čete zasedle so le carinske postaje po Trnski okolici.

Kamenz, 25. okt. Princ Albrecht se je odločil, da sprejme dostojanstvo Braunschweigskega regenta.

Petrograd, 25. okt. Tukaj 8½ stopinj mraza. Plovba se bo vstavila.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

26. oktobra.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	82	gl.	30	kr.
Sreberna „ 5% „ 100 „ (s 16% davka)	82	„	55	„
4% avstr. zlata renta, davka prosta	108	„	90	„
Papirna renta, davka prosta	99	„	40	„
Akcije avstr.-ogerske banke	864	„	—	„
Kreditne akcije	284	„	—	„
London	125	„	05	„
Srebro	—	„	—	„
Francoski napoleond.	9	„	95	„
Ces. cekini	5	„	93	„
Nemške marke	61	„	45	„

Zahvala.

Prijetna dolžnost nama je, se javno zahvaliti za tolike izraze sočutja in ljubezni, skazane ob bolezni in smrti nama nepozabljivega duhovnega sodelavca

JOŽEF-a RESNIK-a.

Zlasti še izrekava najtoplejšo zahvalo vsem darovalcem krasnih vencev, gg. mestjanom, svetilem in pevcem: enako tudi prečast. kapiteljnu in drugi duhovščini, gospodi vseh stanov, društvom: katoliškemu, Vincencijevemu pa rokodelskemu, vodstvom: Alojznice, mestnih šol in Marijanišča, ter vsem drugim za častno spremljevanje k zadnjemu počitku.

V Ljubljani, 26. oktobra 1885.

Janez Rozman,
župnik.

Anton Žlogar,
kaplan.

Piccoli-eva esenca za želodec

katero pripravlj

G. PICCOLI, lekar v Ljubljani.

Ozdravlja kakor je razvidno iz zahvalnih pisem in zdravniških spričeval bolezni v želodcu in trebuhu, bodeenje, krč, želodečno in premenjavno mrzlico, zabasanje, hemeroidje, zlatenico, migreno itd. in je najboljši pripomoček zoper gliste pri otrocih.

Pošilja izdelovatelj po pošti v škatljicah po 12 steklenic za 1 glđ. 36 novc. Pri večem številu dobi se primeren odpust.

Cena eni steklenici 10 kr.

Gosp. Gabrielu Piccoli-ju, lekarju v Ljubljani.

Na zahtevanje potrjujem, da sem Vaš cvet za želodec, kojega deli so mi dobro znani, v velikih slučajih uspešno rabil proti bolezni v želodcu in zlati žili. Ljubljana, mesec januar 1884.

(12) Dr. Emil vitez pl. Stöckl,
c. k. vladni svetovalec in deželno-sanitetni poročevalec.

Podpisani potrjuje, da ima želodečna esenca ljubljanskega lekarja Piccoli-ja hitre in prečudne zdravilne moči. Ž njo ozdravelo je mnogo ljudi moje in sosedne župnije; komaj preteče dan, da ne bi kdo prišel k meni, ki me prosi za jedno steklenico želodečne esence, kojih imam vedno nekoliko pripravljenih.

A. Wlassich, župnik-kanonik. Plomin, Primorsko.

Antirrheumon, najboljšo zdravilo proti prehlajenju, kostobolji, hromoti delavnih čutnic, bolečinam v križi in v prsih, prehladnim bolečinam v glavi in v zobeh. Steklenica 40 kr.

Pastile santoninske; (kolesci zoper gliste izkušeno zdravilo zoper gliste, škatljica 10 kr., 100 košček. 50 kr. 1000 koščekov 4 glđ. 2000 košček. 6 glđ.)

Salicilne pastile proti prehlajenju najboljši pripomoček proti davici (difteritis), pljučenim, prsnim in vratnim bolečinam, zoper kašelj in hripavost, škatljica 20 kr.

Zeliščni prsni sirop. Ta iz zdravilnih zelišč izdelani sirop se rabi z najboljšim uspehom proti vsem prsnim in pljučnim boleznim, zasliženju, kašlju, hripavosti, dušljivem kašlju itd. Odraščeni naj vzamejo 3 do 4 žlice vsaki dan, otroci pa toliko žlice. Steklenica 36 kr.

Tu navedena, kakor vsa druga zdravila se zmiraj sveža dobé v lekarni

G. Piccoli-ja
„Pri Angelu“
v Ljubljani,
na Dunajski cesti,

kjer se naročila takoj po pošti proti povzetju izvršujejo.

Umrli so:

23. okt. Alojzija Milochnoja, agentova žena, 45 let, pred prulami št. 27, jetika. — Jožef Resnik, kaplan, 35 let, sv. Florjana ulice št. 26, Meningitis. — Mihael Verhovec, delavčev sin, 25 dni, Opekarska cesta št. 20, božjast.

V bolnišnici:

22. okt. Peter Pirš, Zagor, 45 let, oslabljenje.

Homeriana-čaj,

po zdravnikih priporočeno, izvrstno sredstvo proti

bolezni na plučih in na vratu (jetiki, naduhi in bolezni v krhlju [Kehlkopf]).

Izenadljivi so vspehi! (1)

Knjižica o tem razpošilja se zastonj.

Zavitek čaja velja 1 marko 20 vinarjev.

Edino pravega ima

A. Wolffsky,

Berlin N., Weissenburger-Strasse Nr. 79.

Lekarna Trnkóczy-ja,

zraven rotovža v Ljubljani,

priporoča in razpošilja s poštнім povzetjem

Marijacejske kapljice

za želodec,

MARIA-ZELLER
TROPFEN
NUR ECHT BEI
APOTHEKER TRNKOCZY
LAIBACH 1 STÜCK 20.

kterim se ima na tisoče ljudi zahvaliti za zdravje, imajo izvrsten vspeh pri vseh boleznih v želodcu in so neprekosljivo sredstvo zoper: mankanje slasti pri jedi, slab želodec, urák, vetrove, koliko, zlatenico, bljuvanje, glavoból, krč v želodcu, bitje srca, zabasanje, gliste, bolezni na vratu, na jetrih in zoper zlato žilo. 1 Steklenica velja 20 kr., 1 tucat 2 gl., 5 tucatov samo 8 gold.

Svarilo! Opozarjamo, da se tiste istilute Marijacejske kapljice dobivajo samo v lekarni pri „Samorogu“ zraven rotovža na Mestnem trgu v Ljubljani pri U. pl. Trnkóczy-ju. Razpošiljava se le jeden tucat.

Cvet zoper trganje

po dr. Maliču,

je odločno najboljšo zdravilo zoper protin ter revmatizem, trganje po udih, bolečine v križi ter žvici, otekline, otrpnele ude in kite itd., malo časa če se rabi, pa mine popolnem trganje, kar dokazuje obilno zahval. Zahteva naj se samo „cvetu zoper trganje po dr. Maliču“ z zraven stajecim znamenjem; 1 stekl. 50 kr.

Zahvala.

Gospodu Trnkóczy-ju, lekarju v Ljubljani.

Moja mati so na protinski bolezni na nogi silno trpeli in razna domača zdravila brezuspešno rabili. Ko je pa bolezni čedalje hujša prihajala in vže več dni niso mogli stopiti na nogo, spomnim se na Vaš dr. Maličev protinski cvet za 50 kr. ter si ga nemudoma naročim. In res, imel je čudovit vspeh, da so se po kratki rabi tega zdravila oprostili mučnih bolečin. S popolnim prepričanjem priznavam toraj dr. Maličev protinski cvet kot izvrstno zdravilo in ga vsakemu bolniku v jednaki bolezni priporočam. Vaši blagorodnosti pa izrekam najpristrčnišo zahvalo, vsem spoštovanjem vdani

Franc Jug,

(18) posestnik v Šmarji p. Celji.

Planinski želiščni sirop kranjski,

izboren zoper kašelj, hripavost, vrtobol, prsne in pljučne bolečine; 1 stekl. 56 kr. Koristnejši nego vsi v trgovini se nahajajoči sokli in siropi.

Pomuhljevo (Dorsch)

jetrno DORSCH olje,

najboljše vrste, izborno zoper brumore, pljučnice, kožne izpuške in bezgavne otekline. 1 stekl. 60 kr.

Salicilna ustna voda,

aromatična, vpliva oživiljače, zapreči pokončanje zob in odpravi slab duh iz ust. 1 steklenica 50 kr.

Kričistilne kroglice,

c. k. priv.,

ne smeje bi se v nijednem gospodinjstvu pogrešati in so se vže tisočkrat sijajno osvedočile pri zabasanju človeškega telesa, glavobolu, otrpnjenih udih, skazenem želodcu, jetrih in obistnih boleznih, v škatljah à 21 kr.; jeden zavoj s 6 škatljami 1 glđ. 5 kr. Razpošiljava se s pošto najmanj jeden zavoj.

Izvrstna homeopatična zdravila se pri nas zmirom frišne dobivajo.

Naročila s dežele izvrše se takoj

v lekarni Trnkóczy-ja

zraven rotovža v Ljubljani.